

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.11.2011
Sayı: 103

Rıza TÜRMEŒ
İzmir Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

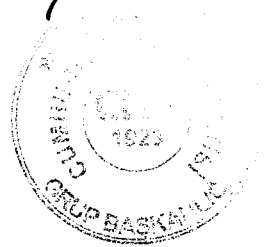
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifimiz, Madde Gerekçeleri ve Genel Gerekçe ile ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Rıza Türmen
İzmir Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	08 Aralık 2011		F. No: 2/176	
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek. Y.	Gen.Sek.
1/6	1/6	1/6	Kan	1/6
BAŞKAN	1/6			

T B M M
Genel Kurul ve Kararlar Müdürlüğü

T. B. M. M.
GENEL KURUL VE KARARLAR MÜDÜRLÜĞÜ
10 Haziran 2014
No : 47512

Rıza TÜRME

İzmir Milletvekili

Anayasa Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Halihazırda yürürlükte olan 22.11.2011 tarih 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun ikinci kitabının Aile hukuku kısmının, Evlilik Hukuku Başlıklı Birinci Kısımının Evlenme Ehliyeti Ve Engelleri Başlıklı İkinci Ayırımı uyarınca erkeklerin veya kadınların onyedinci yaşını doldurmadıkça evlenemeyeceği düzenlenmiştir. Kanun, 124üncü maddenin ilk fıkrası ile düzenlemiş olduğu 17 yaş sınırının istisnai düzenlenmesini de yaparak olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple onaltı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin vermektedir. Karardan önce olanak oldukça çocuğun ana ve babası veya vasisinin dinleneceği düzenlenmiştir.

4721 sayılı Medeni Kanunu'nun 124üncü maddesi iç hukuk ve uluslararası hukuktaki normlarla çelişmektedir. İç hukukumuzda çocuklar hakkındaki özel kanun olan 3.7.2005 tarih ve 5395 sayılı çocuk koruma kanununun 3üncü maddesiyle "Daha erken yaşta ergin olsa bile, onsekiz yaşını doldurmamış kişiyi" çocuk olarak tanımlamıştır. Çocukların kendi menfaatlerini azaltıcı, borçlandırıcı işlemler yapabilmesi, ehliyet alabilmesi, seçme hakkından yararlanabilmesi gibi birçok ekonomik, siyasi ve sosyal haklarına dair 18 yaş sınırını arayan karar alıcılar, evlenme için iç hukuktaki çocuk tanımına yeterince özen göstermemiş ve evlenme için 17 ve 16 yaş sınırlarını düzenlemiştir.

4721 sayılı kanunun bu düzenlemesi sadece iç hukuk bakımından dahi çocuk evliliklerine hukuki izni ifade etmektedir. Evlenen çocuk, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun Erginlik başlıklı 11inci maddesinin ikinci fıkrası ile ergin kılınmaktadır.

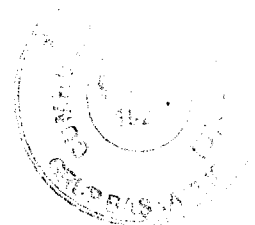
Uluslararası hukuk bağlamında değerlendirdiğimizde Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (BMÇHS) 1. Maddesi 18 yaşına kadar her insanı çocuk kabul etmiştir. BMÇHS, Anayasa'nın 90ıncı maddesi uyarınca iç hukukta doğrudan uygulanabilir hükümleri bakımından uygulanması zorunlu olan, Birleşmiş Milletler kapsamındaki devletler tarafından en çok kabul gören ve taraf olunan sözleşmelerden biridir. Yine aynı sözleşme ile Türkiye Cumhuriyeti, çocukları ihmal, cinsel istismar ve şiddetten koruma yükümlülüğü altına girmiştir. Genel Kurul'un 7 Kasım 1962 tarihli 1763A (XVII) sayılı kararıyla imzaya ve onaya açılan Evliliğe Rıza Gösterilmesi, Asgari Evlenme Yaşı ve Evliliğin Tesciline Dair Sözleşmesi'nde Evlenme akdi ancak müstakbel eşlerin serbest ve tam rızasıyla yapılacağı düzenlenmiştir. Türkiye bu sözleşme ile çocuk evliliklerini ve genç kızların ergenlik çağına gelmeden nişanlanmalarını ortadan kaldırarak, gerekli olan hallerde uygun cezalar getirerek ve tüm evliliklerin kaydının tutulacağı mülki veya başka nitelikte bir sicil oluşturarak, söz konusu gelenekleri, eski yasaları ve uygulamaları yürürlükten kaldırmak amacını taşıyan tüm uygun tedbirleri alması gerektiğini yeniden teyit etmiştir. Sözleşme, Türkiye Cumhuriyeti Devletine her iki tarafın da tam ve özgür rızası olmadan resmen akdedilemeyeceği düzenlenmiştir. Çocukların "evlenmeyi istedikleri" veya "evlenmeye rızalarının" olduğunu düzenlemek, çocuk evliliklerine imkan tanımak çağdaş hukuk sistemlerinde olmayan bir düzenlemedir. Evlilik için asgari yaşın, çocukların insan hakları çerçevesinde evrensel olarak kabul görülen 18 olarak belirlenmesi zorunludur.

Meclis

Tel.: 0312 420 60 70 - 71

Faks: 0312 420 69 45

e-mail: rizaturmen@tbmm.gov.tr

Rıza TÜRMEN
İzmir Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

Çocukların evlenmesine izin vermek, çocuğun cinsel istismarına icazet vermek demektir. Çocukların evlenmesine izin vermek, evliliğin getirdiği yükü kaldıramayan çocukların şiddet görmesi demektir.

Teklifimiz doğrultusunda 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 124. Maddesinde yapılacak değişiklikle evlenme yaşı istisnasız biçimde 18 olarak düzenlendiğinde çocuk tanımındaki uyumsuzluk giderilmiş olacaktır.

Rıza TÜRMEN
İzmir Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – Değişiklik ile evlenme yaşı 18 olarak düzenlenmiştir.

Madde 2 – 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 124. Maddesi ile evlenme yaşı 18 olarak düzenlendiği için, evlenmenin çocukları ergin kılmasına ihtiyaç kalmamıştır. Bu sebeple 11. Maddenin ikinci fıkrasının kanundan çıkarılması öngörülmüştür.

Madde 3 – Yürürlük maddesidir.

Madde 4 – Yürürlük maddesidir.

Rıza TÜRME
İzmir Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

**4721 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

Madde 1 – 22.11.2011 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 124. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Madde 124.-Erkek veya kadın onsekiz yaşını doldurmadıkça evlenemez.”

Madde 2 – 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun 11. Maddesinin ikinci fıkrasındaki “Evlenme kişiyi ergin kılar” ifadesi çıkarılmıştır.

Madde 3 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR
[Signature]
Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü

